

การตรวจสอบระบบไฟฟ้าหลังน้ำลด

กรมควบคุมโรค
19 ตุลาคม 2554

ให้ใช้ระบบไฟฟ้าอย่างถี่ถ้วนก่อนเปิดใช้งาน

หลังน้ำลด ควรให้ช่างไฟฟ้าผู้ชำนาญงานมาตรวจสอบระบบไฟฟ้าในบ้านให้เรียบร้อย แต่ถ้าไม่สามารถหาช่างไฟฟ้าได้ และต้องการตรวจสอบเอง ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. ปิดสวิตช์ไฟทุกที่ให้เรียบร้อย
2. ทำความสะอาดเครื่องใช้ไฟฟ้า และเช็ดให้แห้ง
3. ให้ตรวจดูทั้งระบบว่ามีไฟลัดวงจรหรือไม่

ข้อควรระวัง

ใส่ถุงมือยาง และรองเท้าสำนียงทุกครั้งทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้าเพราะยางเป็นฉนวนป้องกันเราจากไฟฟ้าดูดได้

การปิดสวิตช์ให้เรียบร้อย

1. ดึงปลั๊กออกจากสวิตช์หลัก และทุกๆ สวิตช์ที่ควบคุมเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิด ตลอดทั้งปั้มน้ำหรือไฟฟ้านอกอาคารสถานที่ด้วยและถ้าสวิตช์หลักอยู่ในห้องใต้ดิน ตรวจสอบให้แน่ใจก่อนว่า ได้สูบน้ำที่ท่วมขังอยู่ในนั้นออกไปหมดแล้ว ก่อนที่จะเริ่มทำการใดๆเกี่ยวกับระบบไฟฟ้าหากจะต้องสัมผัสกับสวิตช์ ให้ยืนบนไม้กระดานที่แห้ง แล้วใช้ไม้หรือถุงมือยางจับสวิตช์นั้น
2. ให้แยกฟิวส์สาขาออกให้หมด หรือสับสวิตช์ตัวตัดไฟให้อยู่ในตำแหน่ง ‘ปิด’
3. ดึงปลั๊กออกจากเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิดที่มีปลั๊ก และปิดสวิตช์ทุกสวิตช์ของเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ต่อเข้ากับอุปกรณ์ถอดหลอดไฟส่องสว่างออกให้หมด

การทำความสะอาดระบบไฟฟ้า

ถ้าน้ำท่วมเข้าบ้านชั้นล่าง ปลั๊กไฟต่างๆ อาจเปียกชื้น จะต้องทำให้แห้งก่อนที่จะทำการซ่อมแซม ดังนี้

1. เปิดฝาครอบสวิตช์ออกให้หมด ทำความสะอาดเต้าเสียบ และจุดเชื่อมต่อทั้งหมด
2. ดึงสะพานไฟ และสวิตช์ ออกมาจากกล่อง อย่าเพิ่งปลดสายไฟออก
3. ทำความสะอาดฝุ่นโคลนด้วยน้ำสะอาด ปลอ่ยให้สายไฟที่เชื่อมต่อแห้งให้สนิท
4. ใช้ความระมัดระวังให้มากที่สุดในการทำทำความสะอาดฝุ่นและโคลนออกจากตู้จ่ายไฟบ้าน เนื่องจากไฟฟ้าจะจ่ายเข้ามาในบ้านจากตู้นี้ ดังนั้นตู้นี้จะเป็นที่ที่อันตรายที่สุดในการทำงานเกี่ยวกับกระแสไฟฟ้า พึงระลึกเสมอว่าสายไฟทุกเส้น มีกระแสไฟไหลอยู่

ถึงแม้ว่าอุปกรณ์ตรวจวัดไฟจะบ่งชี้ว่าไม่มีกระแสไฟแล้วก็ตาม ห้ามทำการต่อสายตรง โดยไม่ผ่านตู้จ่ายไฟ ใส่ถุงมือยางทุกครั้งทำงานกับตู้จ่ายไฟ ห้ามแตะต้องสิ่งใดๆที่เปียกชื้น หรือห้ามยืนในน้ำขณะทำงานกับตู้จ่ายไฟ ในกรณีฉุกเฉิน ให้ปลดสายมิเตอร์จ่ายไฟทันที แล้วแจ้งการไฟฟ้าว่าเราได้ทำการตัดไฟเอง

5. ปลดปล่อยให้สายไฟและตัวเชื่อมต่อต่างๆ ให้แห้งให้สนิท ซึ่งไม่ว่าจะต้องใช้เวลาเป็นวัน หรือขึ้นอยู่กับการเปียกชื้น หรือมีความร้อนช่วย

การตรวจสอบกระแสไฟฟ้าลัดวงจร

1. ให้ยืนบนที่ที่แห้ง หรือบนบันได และใส่ถุงมือยางพร้อมด้วยรองเท้าพื้นยาง ตรวจสอบสะพานไฟหลักและให้แน่ใจว่าได้ปลดตู้ฟิวส์ทุกตัวออกให้หมด
2. เปิดสวิตช์หลักแล้วพยายามมองหาประกายไฟ หรือลวดที่มีควันกรุ่นอยู่ ทั้งสองสิ่งนี้เป็นเครื่องบอกเหตุของการที่ไฟฟ้าลัดวงจร ถ้าเห็นว่ามีอาการลัดวงจรแบบนี้ พยายามมองหาต้นเหตุของปัญหา บางทีอาจจะต้องเปลี่ยนสวิตช์ใหม่
3. ถ้าสวิตช์ไฟยังอยู่ในสภาพที่ดี ให้ปิดสวิตช์แล้วใส่ฟิวส์กลับเข้าไปในตู้สาขา
4. เปิดสวิตช์ แล้วตรวจสอบการลัดวงจรของตู้สาขานั้นๆ
5. ถ้าฟิวส์ไม่ได้ขาดทันทีที่เปิดสวิตช์ ให้รอประมาณสัก 15 นาที เพื่อดูว่าอาจจะมีไฟค่อยๆ รั่วได้ ซึ่งอาการนี้จะสามารถสังเกตเห็นได้จากสายไฟที่มีควันขึ้น และเกิดมีประกายไฟในวงจร ท่านจะต้องระมัดระวังในการตรวจตราวงจรที่เรา กำลังตรวจสอบอยู่นั้น ถ้ามีสัญญาณเนื่องมาจากควันหรือความร้อนเกิดขึ้น หรือฟิวส์ขาด หรือตัวตัดกระแสไฟทำงานตัดไฟในทันที ให้ถอดฟิวส์ทุกตัวออกให้หมด และตัดสะพานไฟลง อาจจะต้องเริ่มทำความสะอาดพวกสวิตช์ หรือการทำให้แห้งอีกครั้ง หรือไม่ก็ต้องเปลี่ยนอะไหล่ของวงจรนั้น
6. ให้ทำขั้นตอนที่ 2 ถึงขั้นตอนที่ 5 ซ้ำอีกครั้ง โดยทำทีละขั้นตอน
7. หลังจากที่ได้ทำการตรวจสอบวงจรต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อยแล้ว ให้ปลดฟิวส์ออกทุกตัว แล้วดับสวิตช์หลัก เชื่อมสายไฟต่างๆ ให้เข้ากับสะพานไฟ และสวิตช์ต่างๆ ปิดฝาครอบ แล้วตรวจสอบวงจรในแต่ละสาขาอีกครั้งหนึ่ง โดยทำทีละขั้นตอน โดยการใส่ฟิวส์ทีละตัว แล้วเปิดสวิตช์ดู
8. ถ้าทุกสิ่งอยู่ในสภาพเรียบร้อย ให้เปิดสวิตช์หลักได้
9. ภายใน 24 ชั่วโมง ให้ระมัดระวังการสับสะพานไฟ และการเปิดสวิตช์ทุกตัว บางทีอาจจะมีกระแสไฟรั่วอย่างช้าๆ ซึ่งอาจทำให้ไฟดูดได้ อย่าเพิ่งเสียบปลั๊กใช้งานเครื่องใช้ไฟฟ้าใดๆ ที่เพิ่งถูกน้ำท่วม จนกว่าจะได้ทำการตรวจสอบ
10. หากวงจรใดๆ ได้รับความเสียหาย ให้ใช้เฉพาะวงจรที่ไม่เสียหาย อย่าใช้งานวงจรที่ไม่เสียหายเกินกำลังโดยการใช้ไฟส่องสว่างมาก หรือ เครื่องใช้ไฟฟ้าผ่านวงจรนั้นมากเกินไป บ้านใหม่ๆ บางแห่งอาจจะมีระบบสายดินที่ทำงานผิดพลาดกับเครื่องตัดกระแสไฟได้ ซึ่งปัญหานี้จะต้องได้รับการแก้ไขเสียก่อน